

Sygn. akt I Co 1958/15

POSTANOWIENIE

Dnia 8 lutego 2016 r.

Sąd Rejonowy w Tczewie Wydział I Cywilny

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Anna Ostrowska - Liss

po rozpoznaniu w dniu 28 maja 2015 r. w Tczewie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku wierzyciela J. W. (1)

z udziałem dłużnika J. W. (2)

o nadanie klauzuli wykonalności

postanawia:

oddalić wniosek.

UZASADNIENIE

Wnioskodawca J. W. (3) wnioskiem z dnia 23 października 2015 r. wniósł o nadanie klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu z dnia 1 października 2015 r. sporządzonemu przed notariuszem M. M., Repertorium nr (...), w dniu 21 października 2015 r. W załączonym do wniosku akcie notarialnym zatytułowanym „oświadczenie o poddaniu się rygorowi egzekucji” J. W. (2) oświadczył, że w dniu 24 maja 2012 r. zawarł ze swoim synem J. W. (1), zamieszkałym wspólnie z nim, umowę o ustalenie obowiązku alimentacyjnego, objętą również aktem notarialnym, na mocy której zobowiązał się do wykonania ciążącego na nim obowiązku alimentacyjnego do płacenia synowi J. W. (1) z góry do dnia 5 każdego z odsetkami ustawowymi od dnia opóźnienia zapłaty każdej raty, poczynając od stycznia 2009 roku, a od 1 stycznia 2013 r. na tych samych warunkach kwotę 6.000 zł miesięcznie. W § 2 aktu J. W. (2) oświadczył, że zapłata alimentów należnych do dnia zawarcia umowy do dnia 6 grudnia 2013 r. została już zabezpieczona złożonym przez niego oświadczeniem o poddaniu się rygorowi egzekucji. Następnie w § 3 J. W. (2) oświadczył, że ustalone powyższą umową alimenty nie zostały zapłacone i jest dłużnikiem J. W. (1). W kolejnym paragrafie zawarte zostało oświadczenie J. W. (2) o wysokości zaległych alimentów i terminów wymagalności poszczególnych kwot oraz zobowiązanie J. W. (2) do zapłaty J. W. (1) w terminie do 5 października 2015 r. gotówką do jego rąk kwoty 114.000 zł powiększonej o ustawowe odsetki od dnia wymagalności do dnia zapłaty i poddaniu się rygorowi egzekucji wprost z niniejszego aktu notarialnego na podstawie art. 777 § 1 pkt 4 kpc do maksymalnej wysokości 200.000 zł

W ocenie Sądu wniosek nie zasługiwał na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że nie budzi wątpliwości Sądu dopuszczalność nadania klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu, w którym dłużnik złożył oświadczenie o poddaniu się egzekucji świadczeń alimentacyjnych. Jednocześnie niewątpliwym dla Sądu jest, że wniosek w tym przedmiocie sąd winien oddalić, jeżeli z treści wniosku i tego aktu wynika, że oświadczenie dłużnika o poddaniu się egzekucji zostało złożone w celu obejścia prawa. Pogląd ten, wyrażony przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 4 grudnia 2013 r. w sprawie III CZP 85/13 (opubl. OSNC 2014/3/28, lex 1405240), wraz z argumentacją przywołaną na jego uzasadnienie, sąd orzekający w sprawie w pełni podziela i przyjmuje za własny. Odstąpienie w tym zakresie od reguły niedopuszczalności badania w postępowaniu o nadanie klauzuli wykonalności zagadnień merytorycznych związanych z tytułem egzekucyjnym, ma charakter wyjątkowy, jednakże jest to uzasadnione koniecznością ochrony porządku prawnego, do której sądy są ze swej istoty powołane.

Odnosząc powyższe do realiów rozpoznawanej sprawy wskazać należy, że niewątpliwym dla Sądu jest wniosek, że dłużnik J. W. (2) oświadczenie o poddaniu się egzekucji złożył nie w celu wykonania obowiązku alimentacyjnego, ale powołał się na powyższy obowiązek wyłącznie w celu obejścia prawa – zabezpieczenia tym sposobem majątku przed egzekucją.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że zgodnie z art. 137 § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego roszczenia o świadczenia alimentacyjne przedawniają się z upływem lat trzech. Stosownie do § 2, niezaspokojone potrzeby uprawnionego z czasu przed wniesieniem powództwa o alimenty sąd uwzględnia zasądzając odpowiednią sumę pieniężną. Podstawę faktyczną zobowiązania dłużnika do zapłaty „zaległych alimentów”, mogącą uzasadniać złożenie oświadczenia o poddaniu się egzekucji, mogłyby uzasadniać zatem jedynie potrzeby uprawnionego niezaspokojone do czasu złożenia przedmiotowego oświadczenia.

W przedłożonym akcie notarialnym brak jest jakiegokolwiek odniesienia do powyższej kwestii. W akcie tym wskazano jedynie, że ustalone wcześniejszą umową z dnia 24 maja 2012 r. alimenty nie zostały zapłacone (§ 3 pkt 1 aktu). Wskazać następnie należy, że w przedmiotowym akcie J. W. (2) złożył w dniu 1 października 2015 r. oświadczenie o poddaniu się egzekucji alimentów zaległych za 21 miesięcy wstecz licząc od dnia złożenia wniosku (łącznie kwoty 114 tys zł), na wypadek, gdyby nie uiścił tej kwoty do dnia 5 października 2015 r. Jednocześnie już we wniosku wierzyciel J. W. (1) wskazał, że toczy się wobec dłużnika J. W. (2) postępowanie egzekucyjne, w którym na listopad 2015 r. został wyznaczony termin licytacji. Sądowi przy tym z urzędu wiadomo, że wobec J. W. (2) od sierpnia 2012 r. toczą się postępowania egzekucyjne prowadzone przez Komornika przy Sądzie Rejonowym w Tczewie A. Ś. z wniosku pod sygnaturami Km 3385/11 oraz Km 2369/12, Km 1125/14, Km 1396/14, K. 86/14, K. 252/13, K. 251/13, Km 2934/13, Km 4185/11, Km 2934/13, Km 983/13, Km 1732/14, Km 1163/10, Km 1399/14, Km 2522/12. We wszystkich tych postępowaniach prowadzona jest egzekucją nad należącym do dłużnika udziałem w nieruchomości, której nadzór prowadzi Sąd Rejonowy w Tczewie pod sygn. akt I Co 2276/12. Termin drugiej licytacji został wyznaczony na 11 lutego 2016 r. Wskazać przy tym należy, że jednym z wierzycieli, który zostanie ewentualnie zaspokojony w przypadku skutecznej egzekucji będzie również wierzyciel J. W. (1) egzekwujący na podstawie tytułu wykonawczego – aktu notarialnego Rep. (...), któremu Sąd Rejonowy w Tczewie zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 09 lipca 2012 r. w sprawie sygn. akt I Co 1894/12, w którym dłużnik J. W. (2) poddał się egzekucji świadczeń alimentacyjnych co do kwoty 205.000 zł. Mając na uwadze szacowaną wartość nieruchomości, tj. kwotę 355.652 zł (przy cenie wywoławczej równej 2/3 tej kwoty – 237.101,33 zł.), wysoce prawdopodobnym jest, że ze względu na wielkość swojej wierzytelności i ustawowe pierwszeństwo jej zaspokojenia przed pozostałymi wierzytelnościami (art. 1025 § 1 pkt 2 kpc), w przypadku skutecznej egzekucji większość uzyskanej ceny przypadnie J. W. (1) na podstawie już egzekwowanego tytułu.

Wskazać jednocześnie należy, że, jak wynika z aktu notarialnego złożonego z wnioskiem, J. W. (1) w dacie złożenia oświadczenia przez swojego ojca, dłużnika J. W. (2), miał 37 lat, zaś w dacie zawarcia umowy o ustalenie obowiązku alimentacyjnego przywołanej w § 1 aktu notarialnego (w roku 2012), miał lat 34. W umowie tej określono wysokość miesięcznych alimentów na kwotę 5.000 zł od dnia 1 stycznia 2009 r., zaś od dnia 1 stycznia 2013 r. kwotę 6.000 zł. Wskazać w tym kontekście należy, iż zgodnie z art. 133 § 1 i § 2 Kro, rodzice co do zasady obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, zaś wyjątkowo poza powyższym wypadkiem uprawniony do świadczeń alimentacyjnych jest tylko ten, kto znajduje się w niedostatku. Zgodnie z § 3 rodzice mogą uchylić się od świadczeń alimentacyjnych względem dziecka pełnoletniego, jeżeli są one połączone z nadmiernym dla nich uszczerbkiem lub jeżeli dziecko nie dokłada starań w celu uzyskania możliwości samodzielnego utrzymania się. Odnosząc się do wysokości świadczenia należnego uprawnionemu, w art. 135 § 1 Kpc ustawodawca wskazał, że zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego.

Mając na względzie treść powyższych przepisów oraz fakt toczących się wobec dłużnika J. W. (2) kilkunastu postępowań egzekucyjnych, niewątpliwym dla Sądu jest, że wysokość świadczenia alimentacyjnego wskazana w oświadczeniu dłużnika (po 6 tys zł miesięcznie) niewątpliwie wykracza poza zarobkowe i majątkowe możliwości

zobowiązanego. Sądowi z urzędu wiadomo jest nadto, że w akcie notarialnym – umowie o ustanowieniu obowiązku alimentacyjnego, brak jest odwołania do kwestii usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, które by uzasadniały tak dużą wysokość miesięcznych alimentów. Jednocześnie brak jest w tym akcie wskazania, że J. W. (1) znajduje się w niedostatku (co stanowi podstawę obowiązku alimentacyjnego względem dorosłej osoby zgodnie z art. 133 § 2 kpc). W tym miejscu koniecznym jest również przypomnienie, że zgodnie z art. 137 § 2 Kro dla stwierdzenia obowiązku obowiązanego zapłaty alimentów sprzed czasu wniesienia powództwa o alimenty (analogicznie sprzed czasu ustanowienia tego obowiązku między stronami umownie) niezbędnym jest istnienie niezaspokojonych potrzeb uprawnionego. W akcie notarialnym brak jest zaś jakiegokolwiek odniesienia do tej kwestii.

Analiza całokształtu powyższych okoliczności (wysokość alimentów, rażąco krótki termin płatności, wiek uprawnionego, małe możliwości finansowe i majątkowe obowiązanego, wielość wierzycieli i prowadzonych postępowań egzekucyjnych, niewskazanie na istnienie niezaspokojonych potrzeb uprawnionego) przeprowadzona z uwzględnieniem wskazań doświadczenia życiowego, prowadzi zdaniem Sądu do niewątpliwego wniosku, że nadanie klauzuli wykonalności przedmiotowemu tytułowi egzekucyjnemu oznaczałoby legitymizację autorytetem Sądu działań podjętych w celu obejścia prawa przez dłużnika, godzących w podstawowe zasady porządku prawnego, skutkujących rażącym pokrzywdzenia pozostałych rzeczywistych wierzycieli.

Mając powyższe na względzie Sąd orzekł jak w sentencji.

I Co 1958/15

ZARZĄDZENIE

1. odnotować i zakreślić w rep. (...);
2. odpis postanowienia doręczyć wierzycielowi;
3. odłączyć akta I Co 2276/12 – przedłożyć s. ref. w związku z terminem licytacji 11 lutego 2016 r.,
4. założyć akta zastępcze, w których pozostawić kserokopię całości akt,
5. zszyć akt i niezwłocznie przesłać do Sądu Okręgowego w Gdańsku w związku z wniesioną skargą na przewlekłość,
6. przedłożyć z wpływem lub po 30 dniach z zpo.

T., dnia 8 lutego 2016 r.